UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI
RADA NAUKOWA
Wydziału Prawa i Administracji
ul. G. Narutowicza 17A, 70-240 Szczecin
tel. 91 444 28 26

UCHWAŁA NR 90/2026
RADY NAUKOWEJ WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO
z dnia 23 października 2026 r.

w sprawie ustalenia zbiorów 50 pytań z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych obowiązujących na egzaminach dyplomowych na kierunku prawo służb mundurowych, studia I i II stopnia od roku akademickiego 2026/2027

Na podstawie § 1 ust. 1 zarządzenia nr 19/2019 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawia zasad ustalania zbiorów zagadnień na egzamin dyplomowy, Rada Naukowa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, wykonując na podstawie § 36 ust. 3a Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego zadania Rady Dydaktycznej uchwala, co następuje:

§ 1.

Ustala się zbiory 50 pytań obowiązujących od roku akademickiego 2026/2027 na egzaminie dyplomowym z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych prowadzonych na kierunku prawo służb mundurowych (studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia), stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Naukowej Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Szczecińskiego

dr hab. Ewelina Cała-Wacinkiewicz, prof. US

UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI
KANCELARIA OGÓLNA
Wydział Prawa i Administracji
ul. G. Narutowicza 17A, 70-240 Szczecin
tel. 91 444 28 26

Załącznik nr 1 do uchwały nr 90/2026 Rady Naukowej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 23 października 2026 r. w sprawie ustalenia zbiorów 50 pytań z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych obowiązujących na egzaminach dyplomowych na kierunku prawo służb mundurowych, studia I i II stopnia od roku akademickiego 2026/2027

Zbiór 50 pytań z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych obowiązujących na egzaminach dyplomowych na kierunku prawo służb mundurowych, studia I stopnia od roku akademickiego 2026/2027

1. Struktura przestępstwa w polskim prawie karnym.
2. Okoliczności wyłączające bezprawność i winę, ze szczególnym uwzględnieniem obrony koniecznej i stanu wyższej konieczności w działaniach funkcjonariuszy.
3. System kar i środków karnych w Kodeksie karnym oraz dyrektywy wymiaru kary.
4. Naczelne zasady procesu karnego.
5. Strony postępowania przygotowawczego i sądowego oraz ich uprawnienia.
6. Środki przymusu w procesie karnym: zatrzymanie i środki zapobiegawcze.
7. Postępowanie przygotowawcze: formy, cele, organy prowadzące i nadzór prokuratora.
8. Czynności niecierpiące zwłoki: przeszukanie, zatrzymanie rzeczy, oględziny.
9. Środki odwoławcze i nadzwyczajne środki zaskarżenia w procesie karnym.
10. Nawiązanie stosunku służbowego funkcjonariusza: przesłanki, tryb, służba przygotowawcza.
11. Przebieg służby: mianowanie, przeniesienie, delegowanie, zawieszenie w czynnościach.
12. Obligatoryjne i fakultatywne przesłanki zwolnienia ze służby.
13. Organy administracji publicznej: pojęcie, rodzaje i miejsce służb mundurowych w strukturze administracji.
14. Prawne formy działania administracji publicznej: rodzaje i przykłady.
15. Zasady ogólne Kodeksu postępowania administracyjnego.
16. Decyzja administracyjna: charakter prawny, elementy, przesłanki wadliwości i tryby weryfikacji.
17. Zasady przetwarzania danych osobowych według RODO.
18. Przetwarzanie danych osobowych przez służby w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (ustawa z 14 grudnia 2018 r.).
19. Wykroczenie a przestępstwo: kryteria rozgraniczenia i specyfika odpowiedzialności za wykroczenia.
20. Postępowanie mandatowe: przesłanki, rodzaje mandatów, uprawnienia funkcjonariusza.
21. Przewinienie dyscyplinarne i kary dyscyplinarne w służbach mundurowych.
22. Przebieg postępowania dyscyplinarnego i gwarancje procesowe obwinionego funkcjonariusza.
23. Oględziny miejsca zdarzenia: cel, zasady, dokumentacja.
24. Identyfikacja człowieka w kryminalistyce (daktyloskopia, badania DNA, osmologia).
25. Taktyka przesłuchania świadka i podejrzanego.
26. Etiologia przestępczości: główne teorie kryminologiczne.
27. Profilaktyka kryminalna i rola służb w zapobieganiu przestępczości.
28. Standardy Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w działaniach funkcjonariuszy (art. 2, 3, 5 i 8 EKPC).
29. Zakaz tortur i nieludzkiego traktowania: mechanizmy krajowe i międzynarodowe, w tym KMPT i CPT.
30. Pojęcie przestępstwa o charakterze terrorystycznym (art. 115 § 20 k.k.).
31. Ustawa o działaniach antyterrorystycznych: stopnie alarmowe i zadania służb.
32. Czynności operacyjno-rozpoznawcze: kontrola operacyjna, zakup kontrolowany, przesyłka niejawnie nadzorowana.
33. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej: instrumenty prawne i instytucjonalne.
34. Stosunek pracy a stosunek służbowy: podobieństwa i różnice.
35. Odpowiedzialność materialna pracowników i funkcjonariuszy.

36. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy (art. 417 k.c.).
37. Czynność prawna: pojęcie, rodzaje i wady oświadczenia woli.
38. Przestępstwa i wykroczenia przeciwko środowisku oraz organy właściwe do ich ścigania.
39. Zasady etyki zawodowej funkcjonariuszy i ich znaczenie w odpowiedzialności dyscyplinarnej.
40. Przemiany służb mundurowych w Polsce po 1989 r. (z Milicji Obywatelskiej w Policję, z Wojsk Ochrony Pogranicza w Straż Graniczną).
41. Pojęcie i katalog służb mundurowych w polskim porządku prawnym.
42. Zasada hierarchicznego podporządkowania i podległość służbowa, w tym obowiązek wykonania rozkazu i jego granice.
43. Stany nadzwyczajne w Konstytucji RP: przesłanki wprowadzenia, dopuszczalne ograniczenia praw i wolności, rola służb.
44. System zarządzania kryzysowego w Polsce: fazy, organy, plany zarządzania kryzysowego.
45. Kryzys psychologiczny i zasady interwencji kryzysowej w pracy funkcjonariusza.
46. Negocjacje policyjne w sytuacjach kryzysowych (zakładnicy, próby samobójcze): zasady i etapy.
47. Nieletni w świetle ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich: pojęcie, środki, udział Policji.
48. Informacje niejawne: klauzule tajności i dostęp do informacji niejawnych.
49. Źródła i zasady finansowania służb mundurowych, w tym uposażenie i świadczenia funkcjonariuszy.
50. Formy współpracy międzynarodowej służb: Europol, Interpol, Frontex, System Informacyjny Schengen, Europejski Nakaz Aresztowania.

UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI
RADA NAUKOWA
Wydziału Prawa i Administracji
ul. Mickiewicza 17A, 70-240 Szczecin
tel. 91 444 28 26

Załącznik nr 2 do uchwały nr 90/2026 Rady Naukowej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 23 października 2026 r. w sprawie ustalenia zbiorów 50 pytań z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych obowiązujących na egzaminach dyplomowych na kierunku prawo służb mundurowych, studia I i II stopnia od roku akademickiego 2026/2027

Zbiór 50 pytań z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych obowiązujących na egzaminach dyplomowych na kierunku prawo służb mundurowych, studia II stopnia od roku akademickiego 2026/2027

1. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe a przestępstwa i wykroczenia (powszechne) - podobieństwa i różnice.
2. Czynny żal (art. 16 k.k.s.) i korekta deklaracji (art. 16a k.k.s.) jako okoliczności wyłączające karalność.
3. Zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności: przesłanki, tryb i skutki.
4. Finansowe organy postępowania przygotowawczego i ich właściwość.
5. Odpowiedzialność posiłkowa i interwencja w postępowaniu karnym skarbowym.
6. Zakres podmiotowy i przedmiotowy kontroli celno-skarbowej.
7. Wszczęcie i przebieg kontroli celno-skarbowej oraz uprawnienia i obowiązki kontrolujących.
8. Wynik kontroli, korekta deklaracji i przekształcenie kontroli w postępowanie podatkowe.
9. Pojęcie i cechy podatku oraz elementy konstrukcji podatku.
10. Powstanie i wygaśnięcie zobowiązania podatkowego.
11. Przedawnienie zobowiązań podatkowych i odpowiedzialność podatkowa osób trzecich.
12. Konstrukcja podatku od towarów i usług: podatnik, przedmiot opodatkowania, mechanizm odliczenia.
13. Podatki dochodowe (PIT i CIT): podobieństwa i różnice konstrukcyjne.
14. Podatek akcyzowy: przedmiot opodatkowania, znaki akcyzy i system kontroli przemieszczania wyrobów akcyzowych.
15. Źródła i rodzaje konfliktów społecznych oraz dynamika konfliktu.
16. Style i strategie rozwiązywania konfliktów, np. w modelu Thomasa-Kilmanna.
17. Metody alternatywnego rozwiązywania sporów (ADR) i ich zastosowanie w pracy służb.
18. Pojęcie i klasyfikacja śladów kryminalistycznych.
19. Zasady zabezpieczania śladów biologicznych: ochrona przed kontaminacją i łańcuch dowodowy.
20. Zabezpieczanie dowodów cyfrowych.
21. Prawa pokrzywdzonego i obowiązki informacyjne organów w świetle k.p.k.
22. Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego i świadka (art. 185a–185c k.p.k.).
23. Ochrona świadka: świadek anonimowy (art. 184 k.p.k.), ochrona i pomoc dla świadków.
24. Źródła międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych: prawo haskie i genewskie.
25. Zasady rozróżnienia, proporcjonalności i konieczności wojskowej.
26. Status kombatanta i jeńca wojennego oraz ochrona ludności cywilnej.
27. Protokół jako podstawowa forma dokumentowania czynności procesowych: wymogi i przypadki obowiązkowego sporządzenia.
28. Notatka urzędowa i zakaz zastępowania protokołów (art. 174 k.p.k.).
29. Utrwalanie czynności za pomocą urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk.
30. Pojęcie ofiary przestępstwa i typologie ofiar (Mendelsohn, von Hentig).
31. Wiktymizacja pierwotna, wtórna i trzeciorzędna oraz sposoby przeciwdziałania wiktymizacji wtórnej.
32. Ciemna liczba przestępstw i badania wiktymizacyjne.
33. Pojęcie i metody profilowania kryminalnego (podejście FBI a psychologia śledcza).
34. Wykorzystanie profilu psychologicznego i geograficznego sprawcy w postępowaniu karnym i jego wartość dowodowa.
35. Pojęcie i najważniejsze formy przestępczości ekonomicznej (m.in. karuzele VAT, pranie pieniędzy).

36. Metody ujawniania przestępczości ekonomicznej i rola GIIF, KAS, CBA oraz analizy kryminalnej.
37. Pojęcie i katalog naruszeń dyscypliny finansów publicznych oraz przesłanki odpowiedzialności.
38. Organy orzekające i postępowanie w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz kary.
39. Wywiad środowiskowy w postępowaniu karnym (art. 214 k.p.k.) i w sprawach nieletnich.
40. Diagnoza środowiskowa: metody, narzędzia i wykorzystanie w pracy służb.
41. Mediacja w postępowaniu karnym (art. 23a k.p.k.): zasady, tryb, rola mediatora.
42. Znaczenie ugody mediacyjnej i pojednania dla wymiaru kary oraz środków probacyjnych.
43. Pojęcie, cele i metody resocjalizacji.
44. Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności (art. 81 k.k.w.) i indywidualne programy oddziaływania.
45. Struktura i zadania Krajowej Administracji Skarbowej.
46. Status funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej.
47. Unia celna i Unijny Kodeks Celny jako podstawa prawa celnego.
48. Dług celny: powstanie, wygaśnięcie i dłużnik.
49. Podstawowe pojęcia prawa dewizowego (rezydent, nierezydent, wartości dewizowe) i obowiązek zgłaszania przewozu środków pieniężnych przez granicę UE.
50. Wpływ społeczny, czyli konformizm i posłuszeństwo wobec autorytetu (Asch, Milgram), w kontekście funkcjonowania formacji hierarchicznych.